

Integráció a hétköznapiakban – problémák és jó gyakorlatok

oktatás, nők munkavállalása, kísérő nélküli kiskorúak.

Árendás Zsuzsa

ASSESS NATIONAL WORKSHOP
BUDAPEST, 2015 ÁPRILIS 9

Co-funded by the European Union

Integráció a hétköznapiakban: oktatás

- *Integrációt a civil szféra végzi/ hatékonysági kérdés; pályázati rendszer: kiszámíthatóság, fenntarthatóság;*
- *partneri viszony: rendszeres egyeztetések a kormányzat és a civil szféra között; az együttműködés nagyban személyfüggő*
- *Hézag a jogalkotás és a megvalósulás között/ Szakdokumentumok keveset mondanak*

oktatás

- *Két út: állami v magániskolák* (a HO migránsok jelentős része automatikusan a magániskolákat választja)
- *Statisztikák:* kevés gyerek (iskolában 12, 886 HO gyerek, 1%-a teljes isk. korú népességnek: óvoda 1, 307, ÁI 2 871, KI 2 093; magánoktatási int. 5 850 (2013/2014-es té, EMMI))
- *Állami iskolában az integráció útja rögös:* pénzügyi korlátok, módszertani hiányosságok, hiányzó magyar nyelvi oktatás (legsúlyosabb probléma)
- *Helyi megoldások:* improvizáció, kiugró tanáregyéniségek, időnként jó gyakorlatok pályázati támogatásokból

oktatás 2

- *Civil szervezetek szerepe* az általános iskolai migráns oktatásban (néhány professionalizálódott szervezet területe)
- *Projekt-alapú programok* (1-2 év), kérdés mindig a fenntarthatóság/ ill. a hatékonyság hosszútávon
- *Néhány iskolára* terjed ki (lokális megoldások, ami nem feltétlenül baj)
- Pozitívum, h nem csak a bevándorló gyerekeket célozza meg, hanem *a többségi gyerekeket* is (interkulturális nevelés, multikulturalizmus)

Oktatás 3

- *Középiskolai oktatás:*

nincs automatikus felvétel, mint a körzetes ált. iskolák esetén- sikeres felvételihez kötött;

A magyarul nem vagy gyengén tudó bevándorló gyerekek nem tudják teljesíteni;

Kérdés: mi legyen velük?

Válasz: visszasorolják őket az ált. iskolába, amíg be nem töltik a 16. életévüket (nyilvánvalóan diszkriminatív gyakorlat, az egyenlő esélyek sérülnek)

Női munkavállalás

- A HO migránsok nagy része *munkahellyel rendelkezik* megérkezésekor (szigorú vízumrendszer)
- Statisztikák: HO nők foglalkoztatottsági aránya 41% (hazai lakosság esetében: nők 55%, ff 67%)
- Nők: sokszor kísérőként *házastársként* érkeznek, ittlétük alatt próbálnak integrálódni a munkaerő-piacra
- Tapasztalatok: *NFSZ-nek nincs célzott szolgáltatása* számukra, komoly problémák a *diplomák elismertetése* terén (Ekvivalencia hivatal; az eljárás drága, átláthatatlan és hosszadalmas)

Kísérő nélküli kiskorúak (KNK)¹

- Fóton kerülnek elhelyezésre (Károlyi István Gyermekotthon), jellemzően 16-18 közötti fiúk (Koszovó, Szomália, Szíria, Afganisztán, Pakisztán), de előfordulnak fiatalabb gyerekek is, ill. lányok
- *Nagy fluktuáció* (egyidőben 30-80 gyerek), az intézmény korlátozott kapacitása és szűkös anyagi forrásai (teljes kapacitás 34 gyerek tartós elhelyezésére hivatott)
- *Statisztikák*: 2014-ben közel 600 gyermek (2013-ban 290, 2012-ben 191), a gyerekek 90%-a 48 órán belül eltűnik

Kísérő nélküli kiskorúak (KNK) 2

- KNK a *gyermekvédelmi rendszerben*: a KNK speciális körülményeit és igényeit nem veszik figyelembe- pl. A gyermekvédelmi szakember, gyám kinevezésekor (speciális helyzet és nyelv ismerete)
- Változások a gyámsági rendszerben, a kirendelt gyám távol van, a tábor vezetése nem láthatja el a gy jogi képviseletét
- *Eltűnő gyerekek*- nem akarják kivárni a hosszú menekültügyi eljárást, 'elszöknek': továbbmennek Ny-Euba, feltehetőleg rokonokhoz, családegyesítés céljából
- Felmerül *az emberkereskedelem* veszélye- a magyar rendőrség körözést ad ki, nyomozást ezt követően nem folytat

Jó gyakorlatok 1

- 10. kerületi iskola a volt 'kínai piac' szomszédságában- *Bem József Általános Iskola*
TÁMOP program résztvevője
- Sok *ázsiai tanuló* (kínai, vietnámi), sikeresen integrálja őket az iskola
- *Szülők bevonása*- közös programok, dokumentumok lefordítása, kínai ny. Szülői értekezlet (tolmáccsal)

Magyar nyelvoktatás, coaching-típusú felzárkóztató órák, multikulti programok, amik az iskola összes diákját célozták meg (pl. kínai újév)- az integráció, mint kétirányú folyamat

Jó gyakorlatok 2

- *Jövőkerék- EU Integrációs Alap támogatásával*
- *Harmadik országbeli migráns nők munkavállalását segítő program*
- *CV clinique, magyar nyelv oktatás, asszertivitás-tréningek, jóga, kiscsoportos foglalkozások magyar és angol nyelven ill. migráns nők tolmácsolásával; trénerek és coachok közreműködésével*
- *Eredmények, számok: 68 HO nővel dolgoztak, 15 fő kapott munkát a projekt ideje alatt, 7 fő saját vállalkozást indított ezidő alatt, 5 fő alkalmazásban állt de váltani szeretett volna, 16 fő magyar nyelvi órákon vett részt, 8 fő magas szintű magy. nyelvi továbbképzésen, 14 fő állás-interjúkon vett részt)*